

**ՀՀ ԳԱԱ Փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի և իրավունքի ինստիտուտի
ասպիրանտուրայի ընդունելության քննությունների
«Պետության և իրավունքի տեսություն և պատմություն, պետական և
իրավական ուսմունքների պատմություն»
առարկայի քննական հարցաշար**

1. Պետության և իրավունքի տեսության ուսումնասիրության առարկան և մեթոդը:
2. Մինչպետական սոցիալական իշխանության զարգացման փուլերը:
3. Պետության և իրավունքի առաջացման ընդհանուր օրինաչափությունները:
4. Իրավական նորմերի տարբերությունը նախնադարյան հասարակության սոցիալական նորմերից:
5. Պետության և իրավունքի առաջացման մասին տեսությունների համառոտ բնութագրումը:
6. Պետության հասկացությունը և հատկանիշները:
7. Պետական իշխանության բովանդակությունը /կառուցվածքային տարրերը/:
8. Իրավական պետության էությունը և հասկացությունը:
9. Սոցիալական պետության էությունը և հասկացությունը:
10. Պետության ձևի հասկացությունը, կառուցվածքային տարրերը:
11. Կառավարման ձևը և նրա տարատեսակները:
12. Պետական կառուցվածքը և նրա տարատեսակները:
13. Միապետությունը և նրա տարատեսակները:
14. Հանրապետությունները և նրանց տարատեսակները:
15. Ունիտար պետություն, ֆեդերացիա, կոնֆեդերացիա:
16. Պետական իրավական քաղաքական ռեժիմը և նրա տարատեսակները:
17. Պետությունների դասակարգման տարատեսակները և նրա հիմքերը:
18. Պետական ապարատի հասկացությունը:
19. Պետական ապարատի կառուցվածքը:
20. Պետական մարմնի հասկացությունը:
21. Պետական մարմինների դասակարգումը:
22. Օրենսդրական իշխանության մարմինը:
23. Գործադիր իշխանության մարմինները:
24. Դատական իշխանության մարմինները:
25. Պետության ֆունկցիաների հասկացությունը:
26. Ժամանակակից պետությունների ներքին և արտաքին ֆունկցիաները:
27. Հասարակության քաղաքական համակարգի հասկացությունը և կառուցվածքը /կառուցվածքային տարրերը/:
28. Իրավունքի բնութագրումը: Իրավունքի նորմատիվությունը, համակարգվածությունը, ֆորմալ որոշակիությունը, պետական ապահովվածությունը:

29. Բնական իրավունք և պոզիտիվ իրավունք:
30. Սոցիալական նորմերի հասկացությունը և համակարգը:
31. Իրավական նորմերի տեղը և դերը հասարակության սոցիալական նորմերի համակարգում:
32. Իրավական նորմերի հասկացությունը և կառուցվածքը:
33. Իրավական նորմերի դասակարգման հիմքերը:
34. Իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը:
35. Իրավունքի աղբյուրների դասակարգումը:
36. Նորմատիվ ակտի հասկացությունը և առանձնահատկությունները:
37. Սովորութային իրավունք:
38. Դատական նախադեպ:
39. Օրենքները և ենթաօրենսդրական ակտերը:
40. Օրենքների տեսակները և առանձնահատուկ գծերը:
41. Ենթաօրենսդրական նորմատիվ ակտերի տեսակները:
42. Օրենսդրության համակարգումը և նրա տարատեսակները:
43. Օրենսդրության ինկորպորացիան և նրա տեսակները:
44. Օրենսդրության կոնսոլիդացիա:
45. Օրենսդրության կոդիֆիկացիան որպես նորմատիվ ակտերի համակարգման բարձրագույն ձև:
46. Իրավունքի համակարգի հասկացություն: Իրավունքի համակարգի կառուցվածքային տարրերը:
47. Իրավունքի համակարգի ճյուղերի բաժանման հիմքերը:
48. Իրավական կարգավորման առարկան:
49. Իրավունքի ճյուղ:
50. Իրավունքի ինստիտուտ:
51. Իրավաստեղծման հասկացությունը:
52. Իրավաստեղծման սուբյեկտները և ձևերը:
53. Իրավագիտակցության հասկացությունը:
54. Իրավագիտակցության կառուցվածքային տարրերը:
55. Իրավագիտակցության տեսակները և ձևերը:
56. Իրավահարաբերությունների հասկացությունը:
57. Իրավահարաբերությունների կազմը:
58. Իրավահարաբերությունների դասակարգումը և նրա հիմքերը:
59. Իրավահարաբերությունների սուբյեկտները:
60. Իրավունակություն, գործունակություն, իրավասուբյեկտություն:
61. Իրավահարաբերությունների գործունակությունը:
62. Սուբյեկտիվ իրավունքը և իրավաբանական պարտականությունները:
63. Սուբյեկտիվ իրավունքի հասկացությունը և կառուցվածքային տարրերը:
64. Իրավահարաբերությունների օբյեկտները:
65. Իրավական կարգավորման հասկացությունը և փուլերը:

66. Իրավունքի իրացման հասկացությունը:
67. Իրավունքի իրացման ձևերը:
68. Իրավունքի կիրառումը որպես իրավունքի իրացման հատուկ ձև:
69. Իրավունքի կիրառման փուլերը:
70. Իրավունքի կիրառման ակտերը:
71. Իրավունքի բացերը և դրանց լրացման միջոցները:
72. Իրավունքի մեկնաբանման հասկացությունը:
73. Իրավունքի մեկնաբանման սուբյեկտները:
74. Իրավունքի մեկնաբանման միջոցները:
75. Օրինականության հասկացությունը և էությունը:
76. Օրինականությունը և իրավակարգը:
77. Քաղաքացիական հասարակությունը և իրավական պետությունը:
78. Իրավախախտման հասկացությունը և տեսակները:
79. Իրավաբանական պատասխանատվությունը և հատկանիշները:
80. Իրավաբանական պատասխանատվության հիմքերը:
81. Իրավական համակարգերի դասակարգման հիմքերը:
82. Անգլոսաքսոնական իրավական համակարգի առանձնահատկությունները:
83. Ռոմանոգերմանական իրավական ընտանիքի բնութագրիչները:
84. Ավանդական իրավական համակարգը:
85. Սոցիալիստական իրավական համակարգի բնորոշ գծերը:
86. Կրոնական իրավական համակարգը:
87. Միջազգային և ազգային իրավական համակարգերի փոխհարաբերակցությունը:
88. Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում:
89. Պետական ինքնիշխանության հասկացությունը և էությունը:
90. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքական համակարգը: